पाद्यार्घ्याचमनीयैस्तं स्वागतेन च भारत । तथैव परिजग्राह वन्येन हविषा तथा ।
तस्याथ कामधुग्धेनुर्व्वशिष्ठस्य महात्मनः । उक्ता कामान्प्रयच्छेति सा कामान्दुह्यते तदा ।
ग्राम्यारण्याश्चौषधीश्च दुदुहे पय एव च । षड्रसं चामृतनिभं रसायनमनुत्तमं ।
भोजनीयानि पेयानि भक्ष्याणि विविधानि च । लेह्यान्यमृतकल्पानि चोष्याणि च तथाऽर्जुन ।
रत्नानि च महार्हाणि वासांसि विविधानि च । तैः कामैः सर्व्वसंपूर्णैः पूजितश्च महीपतिः । सामात्यः सबलश्चैव तुतोष स भृशं तदा । ११११०
षडुन्नतां सुपार्श्वोरुं पृथुपञ्चसमायतां । मण्डूकनेत्रां स्वाकारां पीनोधसमनिन्दितां ।
सुवालधिं शङ्कुकर्णीं चारुशृङ्गां मनोरमां । पुष्टायतशिरोग्रीवां विस्मितः सोऽभिवीक्ष्य तां ।
अभिनन्द्य स तां राजन्नन्दिनीं गाधिनन्दनः । अब्रवीच्च भृशं तुष्टः स राजा तमृषिं तदा ।
अर्बुदेन गवां ब्रह्मन्मम राज्येन वा पुनः । नन्दिनीं संप्रयच्छस्व भुङ्क्ष्व राज्यं महामुने ।
॥ वशिष्ठ उवाच ॥ देवताऽतिथिपित्रर्थं याज्यार्थञ्च पयस्विनी । अदेया नन्दिनीयं वै राज्येनापि तवानघ । ११११५
॥ विश्वामित्र उवाच ॥ क्षत्रियोऽहं भवान्विप्रस्तपःस्वाध्यायसाधनः । ब्राह्मणेषु कुतो वीर्य्यं प्रशान्तेषु धृतात्मसु ।
अर्ब्बुदेन गवा यस्त्वं न ददासि ममेप्सितं । स्वधर्म्मं न प्रहास्यामि नेष्यामि च बलेन गां ।
॥ वशिष्ठ उवाच ॥ बलस्थस्यासि राजा च बाहुवीर्य्यश्च क्षत्रियः । यथेच्छसि तथा क्षिप्रं कुरु मा त्वं विचारय
॥ गन्धर्व्व उवाच ॥ एवमुक्तस्तथा पार्थ विश्वामित्रो बलादिव । हंसचन्द्रप्रतीकाशां नन्दिनीं तां जहार गां ।
कशादण्डप्रणुदितां काल्यमानामितस्ततः । हम्भायमाना कल्याणी वशिष्ठस्याथ नन्दिनी । ११११०
आगम्याभिमुखी पार्थ तस्थौ भगवदुन्मुखी । भृशञ्च ताड्यमाना वै न जगामाश्रमात्ततः ।
॥ वशिष्ठ उवाच ॥ शृणोमि ते रवं भद्रे विनदन्त्याः पुनः पुनः । ह्रियसे त्वं बलाद्भद्रे विश्वामित्रेण नन्दिनि
किंकर्त्तव्यं मया तत्र क्षमावान्ब्राह्मणो ह्यहं ।
॥ गन्धर्व्व उवाच ॥ सा भयान्नन्दिनी तेषां बलानां भरतर्षभ । विश्वामित्रभयोद्विग्ना वशिष्ठं समुपागमत् ।
॥ गौरुवाच ॥ कशाग्रदण्डाभिहतां क्रोशन्तीमामनाथवत् । विश्वामित्रबलैर्घोरैर्भगवन्किमुपेक्षसे ।
॥ गन्धर्व्व उवाच ॥ नन्दिन्यामेवं क्रन्दन्त्यां धर्षितायां महामुनिः । न चुक्षुभे तदा धैर्य्यान्न चचाल धृतव्रतः । ११११५
॥ वशिष्ठ उवाच ॥ क्षत्रियाणां बलं तेजो ब्राह्मणानां क्षमा बलं । क्षमा मां भजते यस्माद्गम्यतां यदि रोचते ।
॥ नन्दिन्युवाच ॥ किन्नु त्यक्ताऽस्मि भगवन्येदेवं त्वं प्रभाषसे । अत्यक्ताऽहं त्वया ब्रह्मन्नेतुं शक्या नवै बलात् ।
॥ वशिष्ठ उवाच ॥ न त्वां त्यजामि कल्याणि स्थीयतां यदि शक्यते । दृढेन दाम्ना बद्धैष वत्सस्ते ह्रियते बलात् ।
॥ गन्धर्व्व उवाच ॥ स्थीयतामिति तच्छ्रुत्वा वशिष्ठस्य पयस्विनी । ऊर्द्ध्वाञ्चितशिरोग्रीवा प्रवभौ रौद्रदर्शना ।
क्रोधरक्तेक्षणा सा गौर्हम्भारवघनस्वना । विश्वामित्रस्य तत्सैन्यं व्यद्रावयत सर्व्वशः । ११११०
कशाग्रदण्डाभिहता काल्यमाना ततस्ततः । क्रोधरक्तेक्षणा क्रोधं भूय एव समाददे ।
आदित्य इव मध्याह्ने क्रोधदीप्तवपुर्बभौ । अङ्गारवर्षं मुञ्चन्ती मुहुर्व्वालधितो महत् ।
असृजत्पह्लवान्पुच्छात्प्रस्रवाद्द्राविडाञ्छकान् । योनिदेशाच्च यवनान् शकृतः शबरान्बहून् ।